

Szerkesztőség:

Medgyes, Vasut-utca 7.
A közlemények és hirdetések c. címen; előfizetési és hirdetési díjak a kiadóhivatal címére küldendők.

Előfizetési árak:

Negyedévre 2 kor., egyes szám 16 fillér.

MEDGYESI UJSÁG.

Társadalmi hetilap.

Hivatalos hirdetések
100 szóig 10 korona, azonfelül minden 100 szó 3 kor.

Magán hirdetések meg-
egyezés szerint.

Nyilttér soronként 40 fillér.

VII. évfolyam.

Medgyes, 1911. szeptember 3.

36 299. szám.

Figyelő.

Az egész ország tele van hamis tejjel. Nincs piac, ahol nem keltene közmegebotránkozást a lefőlözött, avagy a vízzel alaposan felhígított tej és nincs — legalább azt hittük eddig hogy nincs — város, ahol tejrazzia alkalmával ne konstatálták volna a tejhamisítás virágzását. Most azonban kiderült, hogy van mégis egy ilyen boldog város (ne féljenek, nem Medgyes), ahol a tejtermékek nincsenek megfertőzve. Ez a város Miskolc, amint a lapok írják, a rendőrség a minapában megvizsgálta a tejtermékeket a piacon és hamis tejet nem talált. A tej kezelése szintén szabályszerű volt. Kíváncsiak vagyunk, hogy a mi hatóságunk vajjon mikor mondhatja ezt el a mi piacunkról. Azt hisszük, hogy addigra mi már nem is leszünk — kíváncsiak.

Nincs okunk egyik nemzetiségnek se a pártjára kelnit. Annál kevésbé akarjuk ezt tenni, amikor egy erdélyi románság balázsfalvi kulturünnepéről ohajtunk szólani. A nagyközönséget a budapesti lapok, valószínűleg hasból megirt tudósításai tájékoztatták az ünnepély lefolyásáról. Ezek keltették az „Astra” 50 éves jubileumi ünnepe ellen is a hangulatot s a legtöbb ember, kinek alkalmá nincsen a közvetlen meggyőződésre, összes benyomásait az elferdítő sajtó nyomán szerzi s ítéli a románság ezen ünnepe felett is. Akik közvetlenül láttuk ennek a kizárólagos kulturális jellegű nagyszabású gyűlékezésnek a nyugodt, méltóságos lefolyását, ép úgy el voltunk ragadtatva tőle, mint akár, mondjuk a Gusztav Adolf Verein múlt évi nagygyűlésétől, amely ugyebár szintén nem volt politikai, hanem egy nemzetiségnek egy időszaki kulturális működéséről számolt be s szőtt terveket a jövőre nézve. Az „Astra” mostani gyűlése is ezt tette s épen ezért találtuk ott a magyar miniszterelnök képviselőjét is az ünnepély minden frázisánál. Vannak azonban

lapok, amelyek tendenciózusan elferdítve, gyűlöletet szítva emlékeznek meg minden nemzetiségi ügyről, úgy erről is. És kevesen vannak, amelyek vállalkozni mernek ezt ellensúlyozni. Így marad aztán meg a téves informálás szülte gyűlölködés, amely annyi bajnak csirája. Ami hangunk igen kicsi ahoz, hivatva sem vagyunk arra, hogy prokátorokká legyünk, de programmunk mindenkor a nemzetiségi béke ápolása volt s épen ezért ezt a néhány sort kötelességszerűen irtuk ide.

Egyről-másról.

Medgyes, augusztus 30.

A magyar nemzeti kultúra sok nyomorúságot látott egyszerű munkásai, a tanítók forrongnak.

Az ígéretek — melyeket jajkiáltásaik csikartak ki a sorsukat intézőktől, — csak ígéretek maradtak. A nyomorúság pedig mind nagyobb és nagyobb, nő, mint a hő-görgeteg. Ily körülmények között nem csodálkozhatunk, ha zúgolódásaik mind hangosabbakká lettek, hangjuk élesebbé. S amidőn tarthatatlan helyzetüket a maga csupasz valóságában feltárják, nem a baj orvoslására gondolnak a felsőbb fórumok, hanem a békételenkedők mindenáron való elnémitására. — Már pedig úgy tanultuk, hogy midőn valamelyes várninkké vált igazságért szállunk sikra, ez ellen épen az erőszak a legsilányabb fegyver. Ha ideig-óráig diadalmaskodik is, de előbb-utóbb az igazság lesz az ur. — A mostani esetben talán még a rövid ideig tartó győzelemnek sem örvendhet a hatalom, s nagy phalaux előtt meg kell hátrálnon. „Szégyen a futás, de hasznos.”

Elvitázhatlan, hogy a tanító, terhes kötelezettségének, üres gyomorral, feldult kedéllyel és zaklatott idegzzettel, semmikép

sem tehet eleget. Ahhoz a nagy kötelességhez önállóság, teljes vélemény-szabadság szükséges és a nagy munkának megfelelő honorálása.

Kinek van szüksége az olyan gerinctelen, határozatlan, ingatag nemzedékre, amilyen annak a tanítói karnak keze közül kerül ki, amelyik meggyőződését nyíltan nem hirdetheti s csak kötött marsrutával végezheti kötelességét. Teljes szabadság, a törvény korlátai között és mindenek felett függetlenség a tudományban és módszerben legalább is elengedhetlen.

A napokban lezajlott tanítói gyűlések arról tanuskodnak, hogy a tanítószegély teljesen tudatában van fontos elhivatásának.

Azokat a lépéseket, melyek megbénítá-sukra tétettek, önértzetel verte vissza. Jogaikból nem hajlandók leengedni. Azokat a törvény adta s csak az veheti el.

Volt mégis egy testület, természetesen papi vezetés alatt, amelyik teljesen meg van elégedve a dolgok állásával; mindazzal, ami ellen a többiek hangosan tiltakoztak. — Aminek pedig azok szolgálatában munkálkodni ohajtanak, azzal viszont ezek nincsenek megelégedve.

Elnökük úgy látszik kínai falat szeretne építeni, hogy megakadályozzon minden nyugatról jövő áramlatot. A hallgatósága éljenzett, de hogy magában legalább egy része mit gondolt, az egyelőre titok marad.

Hányszor szólunk irigykedve a nyugati nemzetek előrehaladottabb voltáról, magasabb kulturájáról. De hát, vigasztaljuk magunkat, nincs meg többé a századokig tartó akadály s így rohanó lépésekkel siethetünk utánnuk s valamikor még utól is érhetjük. S ime akadnak olyanok, akiknek nem kell az, ami a nyugatot naggyá és hatalmassá tette. Ki érti meg ezt?

Nő.

Endrének tetszett a nyári lakása. Gondolta, jól fogja eltölteni itt a nyarat. Kellemes lesz az este, meg a reggel, nap közben ugyis benn robotol a városban, dolgozik. Ugy gondolta, okosan tette, mikor felmondta a városi lakását és beköltözött ebbe a villafaluba.

Nem egyedül lakott a házban, csak egy szobát bérelt. Hogy kié a villa, kikkel van egy földél alatt, nem is tudta, mert nem ő vette ki a lakást. Az első este elmulott, kicsomagolta a holmiját, összerendezkedett egy kisé, mert mindig csak akkor szedte rendbe a dolgait, ha hurcolkodott.

Kinézett az ablakon, belélatott a nagy sötét kertbe, ahol zugva hajladoztak a fák. Kinyitotta az ablakot, szívtá a hűvös, jó tiszta levegőt, azután lefeküdt.

Nem volt még későn, nem volt szokása neki a korai alvás. Nyitott szemekkel hanykolódott. Egyszerre valami gyenge hegedüszót hallott. Figyelt. A szomszédos szobában hegedültek. Szép futamok vibráltak a levegőben sietős szenvedéllyel, majd lágy, epekedős zene következett. Endre odanyomta a fülét a falhoz és tisztán, kifo-

gástalanul hallott minden árnyalatot, a zene legfinomabb nüánsait. Sokáig feküdt ebben a zenei szendergésben, de mikor egyszerre erősebb dal csendült meg, felriadt, felkönyökölt az ágyban és gondolkodott. Érdekelte rettenetesen, ki az, aki olyan elbájolóan játszik és újra lázas kíváncsisággal figyelt. Nehány pillanatra megszakadt a zene, halk, lányos szavakat hallott, de nem értette meg, mit beszélnek. Ujra felhangzott egy szivrelhető, lelkehasogató, meleg melódia, melyet kedves zümmögéssel kísért valami kellemes lányhang. Ekkor olyanná vált a köztük lévő fal, mint egy finomhálóju, remekszövésű szita, úgy ömöltek rajta át idegaltató finomsággal az átszűrődő hangok. Endre egészen elbűvölten pihent párnáin és ittasultan érezett.

Azután csend állt be, hosszú, néma, üres csend, ami akkor jön, mikor szükség van rá, amikor mámoros az ember lelke és beáll a csend, hogy ideje legyen a gyógyulásra és érezze, hogy nem akar meggyógyulni, így akar lenni, így akar maradni, mert így jó.

Folyton motoszkáltak a fejében az elmúlt akkordok, olyan volt a lelke, mint egy bus ércharang, ami az ütések után fájdalmas visszarianással, bugó kíváncsággal csendesesen zug. És a sötétségben

a vágyakozás termő fekete földjében meg-
rajzolódott egy lányarc, finom, metszett, aki szívvvel muzsikál, lélekkel hegedül. Le-
ejtette a fejét a párnára és elaludt ezzel az arccal a gondolatában, ezzel a gondolattal a belsejében.

Későn ébredt fel reggel, besietett a városba. De zibbadtnak érezte magát, kábultan fáradtnak, mert zsihongott fejében kivehetetlenül, odaszállottan az éjjeli melódia. Nem tudott megszabadulni a zsongó zümmögéstől.

Este nem találkozott megint senkivel sem a házban. Hozott magának a városból hideg vacsorát, elfogyasztotta, majd beleült egy széles, kényelmes karosszékebe. Maga elé tette az ujságokat, olvasni akart.

Aközben, hogy böngészte a híreket, újra megcsendült a tegnapi muzsika. Most már ideges lett, félőn izgatott, kíváncsi, érdekelte nagyon, ki a szomszédja. Még egy ideig áthangzott a zene, aztán elhallgatott. Endrének megfájult a feje, lefelé indult a kertbe, úgy sem járt még ott.

Sötét volt, meleg, tikkasztó nyári est, fuldoklón bágyadt, mikor az ember kapkod a levegő után és minden lélegzetvétele olyan vontatott, hogy szinte látszik, hogy jobb

Félt valamit az elnöklő főtisztelendő ur mindenáron megakarja védelmezni. Ha olyan nagyon félti és erősen védelmezi, azt kell hinnünk, hogy az a bizonyos valami nagyon gyarló és ingatag alapon áll.

Eléggé nagy az úr, ami a tanítóság tekintélyes és intelligens többségét egy szűkebb felfogású kisebbségtől elválasztja; ez lehet cölönk, egy ideig lehet akadály, de a fejlődés törvénye végre is keresztül tör az akadályokon.

Új tanév küszöbén állunk, néhány nap és megnyílnak ismét az iskolák kapui. — Vajha elsimulnának a felvert hullámok az ígéretek beváltásával, hogy több ambícióval, nagyobb kedvvel foghatnának munkához a nemzet napszamosai.

A ködös Albion szőke fiai ugyancsak becsaptak minket. Mint a türelmesség és szabadelvűség megtestesülésére tekintettünk reájuk. Azt tudtuk ugyan, hogy minden hidegvérűségük mellett rettentő módon szeretik az izgató szerek közül a serrit és a groggot; de azért minden erénnyel felruházottnak gondoltuk őket, akik a németen — akik távol vannak — és a bűnön kívül semmit sem gyűlölnék. És most kisült, hogy Orosz babérok után vágyódnak. Polgártársaink között is vannak olyanok, akiket gyomruk nem akar bevenni s ha már a német távol van, ott van köztük, nem is nagy számmal, Ábrahám ivadékainak egy töredéke s ezeken töltik ki haragjukat. Pogromot rendeznek a szabadság fiai s elárulják, hogy nem méltók a szabadságra.

A dresdeni nemzetközi hygienikus kiállítás magyar csarnoka.

Irta: Dr. Siegmund H.
(Folytatás.)

A magyar csarnok mindjárt a hercules-allé bejáratnál van elhelyezve s közvetlenül az igazgatási épülethez simul. Csinos külseje, kedvező fekvése bizonyára hozzájárul a nagy látogatottsághoz, amelynek e csarnok örvend.

A kiállítás megtekintésénél ajánlatos egy „tájékoztatót“ venni igénybe, a melyet díjtalanul rendelkezésre bocsá-

szeretné be sem venni a levegőt. Leült egy padra és olyan fáradtnak érezte magát lecsüngő tagjaival, mint egy egész napon át robotoló munkás. Pedig ez a fáradtság nem a munkában való kimerülés, hanem elernyedés, tetterőnlküliség volt. Átengedte a testét a pihenésnek, de agya szünetlen, szakadatlan arra a valakire gondolt, akit most már a második estén hallott, ismert a falon át.

Hideg légáramlat csapta meg az arcát, lehült a levegő és uszott a légben valami kaszált fű illat száraz, átható, betolakodó, erős széna szag. Egyszerre lépések hallatszottak, csendes, jövő léptek. Majd meglátott a sötétben egy körvonalas női alakot, magasat, karcsut. Közeledett feléje, de őt nem vette észre, oda ért a padhoz és le akart ülni. Ekkor megérezte Endrét és szóttalanul félre húzódott. Hang nélkül, mert nem is gondolt rá, de mégis belsejében elkészült arra, hogy találkozik ezzel az emberrel, a szép, látásból ismert férfivel. Tegnap látta jönni az utcán hazafelé és megcsodálta egészséges, jól megtermett szomszédját. Endre önkénytelenül megfogta a lassan távolodó nőt kart és így összeismerkedtek.

Ugy beszéltek egymással, mintha régi

tanak a látogatóknak. A bejáratnál balra van a fogadószoba, jobbról újra van egy szoba, amely szintén nagy mennyiségű ingyenes nyomtatvánnyal van megrakva. Az 1—5. számú fülkékben mint kiállító Bpest fővárosunk szerepel. Iskolák, gyermekmenhelyek és néptanyák alaprajzai és elhelyezési tervei mellett feltűnnek még a torna- és játék-ünnepélyek, a fővárosi árvaházak, bérházak kisebb lakásokkal s a fővárosi telepek családi lakásainak fényképfelvételei. Egy falitábla az iskolai egészségügy szabályait sorolja fel. A fülke közepén az Excelsior rendszerű szabadalmazott kétüléssel iskolapadok vannak. A 2—4. számú fülkékben többek között az új Szt.-János kórház, továbbá a fővárosi fertőtlenítő intézet, halálozási és születési statisztikai kimutatások, víz ellátás és csatornázás képei, tervei és látképei, a fővárosi vegytani-, élelmiszer vegyelemzési laboratóriumok fényképei foglalnak helyet. Figyelemre méltó ezenkívül néhány vegyzsugalmati műszer, hamisított fűszereknek egy gazdag gyűjteménye, ezeknek mikroszkopikus felvételei és mérges festékekkel színezett gyerekjátékok.

Az 5. számú fülke a vágóhidak, a fővárosi kenyérsütőde néhány kenyérmintával, az utcai szemét elraktározási épületének és egy vasból készült szeméthordó-kocsi modelljét, az utcai por lekötésére szolgáló olajmintákat, az utca tisztogatásnak és a fővárosi gyógyfürdők fényképeit mutatja be. Az egyik asztalra a fővárosi mentőegyesület fényképeket, könyveket, felszerelési tárgyakat, mentőtáskát mérgezési eseteknél, miniatűr-mentőkocsit stb. állított ki.

A belügyminiszterium a 6—7. számú fülkében a tuberkulózis, trachoma, váltóláz és egyéb járványok gyakoriságának és terjedésének térképeit és kimutatásait állítja ki. Az elmebetegségek ápolása, családi gondozása — telepeken is, szemléltetővé van téve.

Egy szekrényben Magyarországon

ismerősök volnának. Erzsinek furcsa volt a megismerkedésnek ez a módja, a kései találkozás, mikor ő kiszökött a háló szobából, hogy kedvére ábrándozhasson, háborítlanul s ime elébetoppan egy férfi, egy ember, akinek lelke van, aki érez. Csak egy fájt neki, hogy Endre úgy imádjá a zenét, a hegedű szavát, amit áthall esténként és amiről azt hiszi, hogy az ő muzsikája. A szép hegedülést szereti benne, ez okvetlenül szükséges alkotója szeretetének. Pedig ő nem is tud játszani, hanem a nővére játszik. Szerencsétlennek érezte magát, hogy nem ért a zenéhez, ahhoz a művészethez, amelyért a fiu rajjong. Tudta, hogy benne azt a tudást, ezt a lélekrehatást szeretné meg Endre és szerencsétlennek érezte magát, mert félt, remegett attól a gondolatától, hogy nem szeresheti meg ezt a szépnek ígérkező, forró szeretetet.

Sokáig beszéltek és nem tudtak elválni. Ott ültek a sokat kifejező feketeségben, a levegőben olyan illat terjengett, hogy megreszkettette a mohón kitáguló szívó orrcimpákat. A tüdő teli lett az érő nyár kezdődő perzselésével. Némán megszorították egymás kezét. A fiu arra kérte, játsza el holnap este pontosan ebben az időben a ma esti meleg melódiát, ott a vékony fal mögött, neki

szokásos kenyérformák, köztük feltűnő nagy kenyerek láthatók. Igen tartalmaz van bemutatva az elhagyatott gyermekek állami védelme, a gyermekmenhelyek gipszmodellek által és végül ennek terjedelmes irodalma.

A 8—9. számú fülkében a kereskedelmi miniszterium állit ki. Egyikben a munkásbiztosítást, a másikban a szociális muzeumot az agyagiparnál előforduló ólom-bénulásokat Chyper féle gyűjteményével mutatja be. A tuberkulózis elleni küzdelmet népszerű és oktató képek (olajfestmények), egy táblázat pedig a Magyarországon 1908-ban előfordult tuberkulózis halálos eseteket tünteti fel. Az alkoholizmus elleni küzdelmet kiállított nyomtatványok és a jelenleg Magyarországon folyó alkoholelles mozgalom áttekintéséről készített színes tábla teszi szemléltetővé. E helyen a medgyesi 1908-ban alakult alkoholelles-egylet és az itteni három Guttempler-páholy szintén képviselve van. Továbbá bemutatva vannak a munkásjóléti intézmények a posta, távirtda és vasutnál.

(Vége következik.)

Közigazgatás.

— A körorvosok lakbérére. —

Nagyküüllő vármegye törvényhatóság i bizottsága még 1911. évi március 14-én tartott közgyűlésében a természetbeni lakással nem bíró körorvosok lakbérére a következő összegekben állapította meg:

1. A Segesvár és Medgyes városokban székelő és lakó körorvosok részére évi 700 korona.

2. A Berethalom, Köhalom, Nagysink és Szentágota községekben székelő és lakó községi és körorvosok részére évi 600 korona.

3. A vármegye többi községeiben székelő és lakó községi és körorvosok részére évi 500 korona.

Az egyes községeket terhelő hozzájárulási összegeket a közigazgatási bizottság az 1910. évben kivetett állami egyenes adók kimutatása alapján a medgyesi járásban a következőképen határozta meg:

válaszul, neki életörömmül. A lány, aki nem mert megmondani az igazat, aki tudta, hogy megcsalja a fiut, ha igent ígér — megígérte. Álarcot vett magára, hogy olyan tökéletes legyen, amilyennek a férfi akarja. A nő átfurmálódott az emberhez, mástól, a nővérétől pótolja azt, ami a szeretethez való szükségesből hiányzott neki. Vagy csupa büszkeségből, mert Erzsik büszke volt, mert leány volt. A nő minden érzése a fiu fölött, az asszonyosság minden vágya a férfi birhatásáért legyőzte benne az őszinteséget, az igazmondást. Érezte, hogyha azt mondja annak a fiunak: Endre, én nem tudok lélekrezóan játszani, nem engem hallott, hanem a nővéremet, akkor azt a fiut átfutja valami csalódó ütés és lecsappan a vágya, a szenvedélye, az ébredő, felkorbácsolt szeretés és elvész számára egy ember, egy darab szeretet, egy csepp az életből.

Elvált a fiutól és bement a hálószobába, leborult a már alvó nővére ágyához és zokogva kérte, összekulcsolt kézzel könyörögte, hegedülje el másnap azt a dalt, amivel megkapja az erős, férfias, meleg szerelmet, egy női hazugságra épített, de lelki, belső, igaz vágyakozást tartalmazó éltető szeretetet.

a) a medgyesi kórorvos évi 700 K lakáspénzéhez a községek 51386 K 02 fill. adóját alapul véve, köteles évenként hozzájárulni: Asszonyfalva 114·80 K, Baráthely 99·48, Baromlaka 74·69, Buzd 41·66, Kiskapus 68·10, Martontlke 49·45, Muzsna 139·75, Sály 37·89, Szászivánfalva 74·18 K;

b) a berethalmi községi orvos évi 600 K lakáspénzét Berethalom község fizeti.

c) a berethalmi kórorvos évi 600 K lakáspénzéhez a községek 27948 K 18 fill. adóját alapul véve, köteles évenként hozzájárulni Eczel község 162·55, Nemes 48·33, Riomfalva 122·99, Szászalud 52·66, Szászsáros 167·57, Táblás 45·90 K;

d) a nagyselyki kórorvos évi 500 K lakáspénzéhez a külközségek 39796 K 65 fill. adóját alapul véve, köteles évenként hozzájárulni: Nagyselyk 250—, Bolya 28·16, Egerbegy 28·20, Hátság 36·47, Hidegviz 25·49, Ingodály 5·61, Isztina 8·35, Kisselyk 61·45, Mihályfalva 25·87, Péterfalva 10·11 Szászveszöd 20·29 K.

Hét emberélet.

A múlt héten egy riasztó és borzalmas vasuti katasztrófa járta be megint az országot. A hír az volt, hogy a Kassa—Oderbergi vasut vonalán egy gyorsvonat teljes sebességgel bele szalad az előtte haladó személyvonatba s ezáltal a személyvonat utolsó kocsjában ülő utasok közül heten oly súlyos sérüléseket szenvedtek, hogy rövidebb-hosszabb idő alatt heten meghaltak.

A szerencsétlen végzet is úgy akarta talán, hogy a halottak szegény vasutasok asszonyai legyenek, amely körülmény a vasuttársaság szempontjából mérve, szerencsét jelent a nagy szerencsétlenségben. Mindennek dacára több mint valószínű, hogy a hét halottnak szerencsétlen hozzátartozói jogos kártérítési igényei nem fognak simán teljesítenni, hanem az alkalmazotti viszony és más formák egybevétele után valamelyes olcsó egyezséggel sikerül majd a szerencsétleneket kielégíteni.

Az már a vasutak természetrajzához tartozik, hogy a legnagyobbfoku hanyagságot és vétkességet enyhíteni igyekezzenek, ha egy-egy nagyobb szabású katasztrófa előfordul. Azt, hogy a vasut rossz kezelése, vagy ósdi berendezései idézik elő a vasuti katasztrófákat, arról hallani se akartak, ellenben nagy előszeretettel rántják elő a szerencsétlen személyzetet, mint aki a szerencsétlenséget okozta. A szepesszombati katasztrófa lefolyásának egyelőre még hiányzanak a bővebbi részletei és a vizsgálat eredménye.

De a vizsgálat nélkül is megállapítható már most, hogy itt is a vasut hiányos berendezése volt a katasztrófa oka, mert a gyorsvonat előtt haladó személyvonat elszakadt s a hibát helyrehozni a rendelkezésre álló időn belül nem tudták. A mai technika és a modern vasuti felszerelések már annyira tökéletesítve vannak, hogy a vonatsz akadás lehetősége ugyszólván ki van zárva, de ha mégis megtörténhetett egy ilyen baj, akkor viszont érthetetlen, hogy miért nem lehetett azt a kellő segédeszközök nélkül helyrehozni.

Itt tehát nagy hanyagságnak kellett fennforogni, de akármilyen volt a szerencsétlenségnek az oka, első sorban intézkedni kellett volna a veszteglő és sérült vonat „fedezéséről” és a menetrend szerinti időközben ezután száguldó gyorsvonat leintéséről. Ez nem történt meg. Valószínűleg

a személyzet maga is fejét vesztette és ezáltal mulasztotta el a köteles intézkedéseket megtenni.

Mindezen körülmények azonban már mellékes részletkérdések, a fő és legszomorubb tény az, hogy hét emberélet pusztult el s néhányan, sebesüléseik révén, örök életükre meg fogják emlegetni a vasut áldásos intézményét.

A katasztrófa csalhatatlanul arról tanuskodik, hogy a felszerelés hiányos, mert egy-ugyanaz a vonat több ízben elszakadt. Elítélendő és könnyelmű módszerre vall az általánosságban a vasutasoknál hogy a helyi vonatokra, illetve azok felszerelésére absolute nem vetnek súlyt. Akárhányszor megtörténik, hogy a kocsik szabályszerű fővizsgálatait a műhelyek kevés személyzete folytán nem tudják lelkiismeretesen foganatosítani, sőt szükség esetén „beteg” kocsikat a műhelyekből minden javítás nélkül kidirigálnak.

Nem csoda tehát, ha ilyen gazdálkodás mellett ilyen katasztrófák történnek. Hét emberélet és egy csomó súlyos sebesült, reméljük, talán egy időre kötelességtudásra fogja szorítani a vasutasokat, de kérdés, hogy a sérültekkel és hátramaradottaikkal mi lesz?

Az özvegyé lett vasuti alkalmazottak pedig minden valószínűség szerint a kenyéradói jogviszonynál fogva nem helyezkedhetnek rideg ellentétbe a vasutal szemben, miért is utóbbinak a kártérítés kérdése meg van ugyan könnyítve, de viszont elvárjuk hogy a szerencsétlen alkalmazottak igényei a méltányosság és igazság keretén belül ki fog eléggittetni.

Ezek azok a szempontok, amelyeket a szenzációhajászás, riportterkedés közben nem ír meg az újságíró, mert ezek azok a szempontok, amelyek nincsenek teljesen a felszínen és vannak olyan fontosak, mint a szerencsétlenséggel kapcsolatban leadott interjúvok.

Ujdonságok.

A lutheránus püspök Asszonyfalván.

A nagyszabasi ev. lutheránus püspök, dr. Teutsch Frigyes az elmúlt vasárnap az új iskola felszentelésére Asszonyfalvára érkezett. A püspököt a kiskapusi állomásnál banderium fogadta, melynek vezetője szép beszédet mondott. A nagyszabasi vendégek részére a papilakban villás reggeli, a templomi ünnep után pedig közös ebéd, amelyen igen sokan vettek részt.

A „Gustav Adolf Verein” jövő évi gyűlése. A múlt szombaton a medgyesi ev. lutheránus presbiterium elhatározta, hogy a Gustav Adol Vereint és a többi egyleteket meghívják, hogy jövő évi gyűlésüket tartsák Medgyesen. E gyűlésen mint hírlik a németországi egyletek több nevezetes embere is részt fog venni.

A balázsfalvi repülés. Az „Astra” román kulturegyesület 50 éves fennállásának emlékére egy nagyszabasi ünnepet tartott Balázsfalván múlt hó 28 és 29-én, melyen a miniszterelnök is képviseltette magát Szász József nagyenyedi főispán által. Az egyik napon nagyszerű repülést mutatott be Vlaicu bukaresti mérnök saját konstrukcióju monoplánján a tengersokaságu közönség előtt. A repülés nagyszerűen sikerült s érdekes, hogy mikor a pilóta 600 méter magasságban gépével iveket irt le a levegőben, állítása szerint nem messze Medgyes

fölött repült. Vlaicu monoplánján többen szerettek volna felszállani, de ő nem volt hajlanpó senkit felvenni. Bukarestben repültőtársa szokott lenni Bibescu herceg, ki szintén jeles aviatikus.

Erkölcsei elismerés az iparosoknak.

Az Orsz. Iparegyesület ezidei díszrempályázatát tegnap irták ki. Ezüst vagy bronz érmet kaphat az iparos, aki új iparágat honosított meg, aki kiváló tökéletességet ért el a szakmájában, aki mintaszerűen rendezte be üzemét, végül, akinek iparművészeti érdemei vannak. Kereskedők és erkölcsi testületek az iparpártolás terén szerzett érdemeikért is kapnak díszérmet. Kftüntetésre igényt tarthatnak továbbá gyárigazgatók, osztályvezetők, gyári művezetők, előmunkások, alkalmazottak, kézművessegédek és kiválóbb gyári munkások, akik hosszabb ideig egy munkaadónál dolgozva, szorgalmas és buzgó magaviseletük által vagy a közvetlen felügyeletük alatt levő munkásoknak vagy a tanulóknak okszerű vezetése vagy oktatása által a hazai ipar körül érdemeket szereztek. A kérvényeket december 31-ig kell benyújtani az egyesületnél.

Uj községi jegyző. Augusztus 26-án volt meg a jegyző választás Ecelen. A jelöltek közül Harth Henrik és Salzer János egyenlő szavazatokat kapott. A törvény szerint sorhuzás útján döntött az einöklő főszolgabíró és Salzer János neve került ki győztesen az urnából.

Elítelt kereskedelmi utazó. A kiskapusi állomásfőnök feljelentésére a medgyesi főszolgabíró, mint rendőri büntető bíró, egy utazót, aki a kiskapusi perront az állomásfőnök felszólítása dacára is almahéj és egyéb szeméttel bemocskolta, sőt az állomásfőnökkel szemben illetlenül is viselkedett, köztisztaság elleni kihágás miatt 30 K pénzbüntetésre ítélte. Bár mindenütt így járnának el a köztisztasági rendszabályokat be nem tartók ellen.

A városi átruházási illeték. Mint értesülünk a városi átruházási illetékről szóló szabályrendeletnek belügyminiszteri jóváhagyása azért késik, mert az igazságügyminiszternek elvi kifogásai voltak az illeték szedése ellen. Ez azonban kiegyenlítést fog nyerni s remény van rá, hogy pár hét múlva a jóváhagyott szabályrendelet leérkezik.

Női kalap a páholyban. Egyik lap számunkban, midőn a városi vigadó új szabályrendeletét ismertettük, kifogást tettünk a női kalapoknak a páholyokból való kiltatása ellen, azt mondván, hogy ez sehol a világon nincsen szokásban. Egy olvasónk arról figyelmeztet, hogy igenis van már világ városban ilyen tiltó rendelet, így Berlinben, ahol a toalettek legnagyobb ellensége, Jagow rendőrfőnök tiltotta be a színházi páholyokban kalappal ülni. Nos, írja olvasónk, e tilalom Medgyesen való utánzása bár merész kissé s a tilalmat szülő okok sincsenek itt meg, de városunk életörtetését jellemzi, hogy már nem kisebbet, mint Berlin városát vesszük magunk elé mintául.

Kloroformos rablás a brassói vonaton. Hugyeczt István érsekujvári lókereskedőt, ki Brassóba akart utazni vásárlás céljából, a budapest-aradi gyorsvonaton négy férfi erőszakkal lefogta és kloroformos kendővel elaltatta, majd azután elrabolták 24·000 koronáját, aranyóráját és láncát. Hugyeczt kábultságából piski állomásánál ébredt csak fel és az ottani pályaudvaron azonnal jelentette a csendőrségnek a rablást. Az azonnal megindított vizsgálat eredménnyel is járt, amennyiben a tettesek egyikét Aradon

